

$$\vec{E}_p = \int_{\text{lijn}} \frac{\hat{r}}{4\pi\epsilon_0 r^2} \lambda dl \quad (\text{lijnlading})$$

$$\vec{E}_p = \int_{\text{opp}} \frac{\hat{r}}{4\pi\epsilon_0 r^2} \sigma do \quad (\text{oppervlaktlading})$$

$$\vec{E}_p = \int_{\text{vol}} \frac{\hat{r}}{4\pi\epsilon_0 r^2} \rho dv \quad (\text{volumelading})$$

Het elektrische veld langs de as, respectievelijk in het middelloodvlak van een dipool  $\vec{p}$  in de oorsprong is

$$\vec{E}_{\text{as}} = \frac{\vec{p}}{2\pi\epsilon_0 r^3} \quad (21.25)$$

$$\vec{E}_{\perp} = \frac{-\vec{p}}{4\pi\epsilon_0 r^3}$$

Het elektrische veld op afstand  $r$  van een lijn langs de  $z$ -as met uniforme ladingsdichtheid  $\lambda$  is

$$\vec{E}(\vec{r}) = \frac{\lambda}{2\pi\epsilon_0 r} \hat{r} \quad (\text{p552})$$

Het elektrische veld ten gevolge van een vlak met uniforme ladingsdichtheid  $\sigma$  heeft de grootte

$$E = \frac{\sigma}{2\epsilon_0} \quad (\text{p666})$$

Het elektrische veld ten gevolge van een bol om de oorsprong met straal  $R$ , uniforme ladingsdichtheid  $\rho$  en totale lading  $Q$  is

$$\vec{E}(\vec{r}) = \frac{\rho R^3}{3\epsilon_0 r^2} \hat{r} = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0 r^2} \hat{r} \quad (\text{als } r \geq R) \quad (25.10)$$

$$\vec{E}(\vec{r}) = \frac{\rho r}{3\epsilon_0} \hat{r} = \frac{Qr}{4\pi\epsilon_0 R^3} \hat{r} \quad (\text{als } r \leq R) \quad (25.11)$$

## wiskunde

De *gradiënt* van een scalaire functie  $T(x, y, z)$  is het vectorveld

$$\vec{\nabla} T \equiv \left( \frac{\partial T}{\partial x}, \frac{\partial T}{\partial y}, \frac{\partial T}{\partial z} \right)$$

Voor een verandering  $dT$  geldt

$$dT = \frac{\partial T}{\partial x} dx + \frac{\partial T}{\partial y} dy + \frac{\partial T}{\partial z} dz = \vec{\nabla} T \cdot d\vec{l}$$

voorbeelden:

$$\vec{\nabla} r = \hat{r}$$

$$\vec{\nabla} \frac{1}{r} = -\frac{1}{r^2} \hat{r}$$